

Öppna jämförelser Socialpsykiatri 2019

Resultatet i nordvästra Stockholms län

HENRIK KARLSSON

FoU Nordväst är ett kunskapscentrum för socialtjänsten i de nordvästra kommunerna i Stockholms län.

FoU Nordväst is a Research and Development center for the social services of the northwestern municipalities of Stockholm County, Sweden.

För ytterligare information www.fou-nordvast.se

ISBN: 978-91-89681-47-7

_Resultatet i korthet

Nordvästkommunerna har generellt sett goda resultat i Öppna jämförelser 2019 Socialpsykiatri. Resultatet är i de flesta kvalitetsindikatorer bättre än eller i nivå med Stockholm stad och riket. Som exempel kan nämnas att de flesta nordvästkommuner har en överenskommelse om samverkan med Arbetsförmedlingen, erbjuder färdighetsträningsprogrammet "Ett självständigt liv" och har aktuella rutiner för att inte röja skyddade personuppgifter.

Nordvästkommunerna kan dock förbättra den systematiska uppföljningen av verksamheten och bli bättre på att använda resultatet från systematisk uppföljning för att förbättra verksamheten. I Stockholm stad har cirka hälften av stadsdelarna både genomfört systematisk uppföljning och använt resultatet för att utveckla verksamheten. Ett annat utvecklingsområde är att genomföra brukarstyrd revisioner och låta enskildas uppfattning påverka myndighetsutövningen. Endast en nordvästkommun har en brukarinflytandesamordnare.

_Inledning

I den här rapporten redovisas de nordvästra kommunernas i Stockholms läns resultat i Öppna jämförelser Missbruk 2019.

Socialstyrelsen har tagit fram Öppna jämförelser för att erbjuda nationella kvalitetsindikatorer som är jämförbara mellan kommuner över tid. Syftet är att stimulera lokalt utvecklings- och analysarbete. För mer information se följande [länk](#).

FoU Nordväst kvalitetssäkrar inrapporteringen till Öppna jämförelser genom att bjuda in representanter från kommunerna för att gå igenom [enkäten](#) och enas om gemensamma tolkningar. På mötena deltar normalt också en eller flera representanter från Socialstyrelsen.

Den här rapporten stödjer det lokala analys- och utvecklingsarbetet genom att sammanställa och jämföra verksamhetsområdets resultat med snittet i Stockholms stad och riket. Från och med 2018 redovisas och diskuteras rapporten i chefsnätverket som därefter väljer ut ett eller flera utvecklingsområden för de kommande två åren. FoU Nordväst deltar och bidrar med fakta och analysunderlag. Mer information om arbetssättet finns i vår strategi och handlingsplan, se [länk](#).

I nordvästkommunerna har de tidigare årens arbete med Öppna jämförelser varit uppskattat och viktigt. Det har bland annat lett fram till nya gemensamma utvecklingsområden. Som exempel kan nämnas den gemensamma BAS-utbildningen för nyanställda inom den sociala barn och ungdomsvården och missbruksvården samt de utvecklade arbetssätten med sjukskrivna och nollklassade inom ekonomiskt bistånd, se [länk](#).

FoU Nordväst har granskat kommunernas arbete med Öppna jämförelser. Sven Trygged, docent i socialt arbete, undersökte om professionen trodde att Öppna jämförelser kunde leda fram till konkreta förbättringar av verksamheterna och om erfarenheterna hittills svarat upp mot de förväntningar som fanns när Öppna jämförelser lanserades. Rapporten *Öppna jämförelser i socialtjänsten – Varför, hur och till vilken nytta?* kan läsas [här](#).

_Resultat

Tillgänglighet

Tabell 1
Tillgänglighet utanför kontorstid & Erbjuder öppen verksamhet

	Socialjour med socionomer alla dagar hela dygnet	Erbjuder någon form av öppen verksamhet
<i>Ekerö</i>	JA	JA
<i>Järfälla</i>	JA	JA
<i>Sigtuna</i>	JA	JA
<i>Sollentuna</i>	JA	JA
<i>Solna</i>	JA	JA
<i>Sundbyberg</i>	JA	JA
<i>Upplands-Bro</i>	JA	JA
<i>Upplands Väsby</i>	JA	NEJ
<i>Snitt</i>	100 %	87.5 %
<i>Stockholm</i>	100 %	92 %
<i>Riket</i>	87 %	76 %

Tabell 1 visar att alla nordväst kommuner och stadsdelar i Stockholm har tillgång till socialjour med socionomer dygnet runt. I riket har 87 procent av alla kommuner tillgång till det. Alla nordvästkommuner utom Upplands Väsby erbjuder någon form av öppen verksamhet. Snittet på 87.5 procent kan jämföras med 92 procent av Stockholms stadsdelar och 79 procent av landets kommuner.

Tabell 2 visar att Sollentuna, Solna, Sundbyberg och Upplands Väsby har både uppsökande verksamhet för personer med psykisk funktionsnedsättning och för personer i akut hemlöshet. I Stockholm har 69 procent av stadsdelarna uppsökande verksamhet för akut hemlösa, ett högre snitt än i både nordvästkommunerna (50 %) och riket (25 %). Alla nordvästkommuner utom Järfälla och Upplands-Bro har uppsökande verksamhet för de som riskerar att förlora sitt boende. Snittet (75 %) är lägre än i Stockholm, där alla stadsdelar har sådan uppsökande verksamhet, men bättre än i riket (52 %).

Tabell 2

Uppsökande verksamhet

	Uppsökande verksamhet för personer med psykisk funktionsnedsättning	Uppsökande verksamhet för akut hemlösa	Uppsökande verksamhet för de som riskerar att förlora sitt boende
Ekerö	NEJ	NEJ	JA
Järfälla	NEJ	NEJ	NEJ
Sigtuna	NEJ	NEJ	JA
Sollentuna	JA	JA	JA
Solna	JA	JA	JA
Sundbyberg	JA	JA	JA
Upplands-Bro	NEJ	NEJ	NEJ
Upplands Väsby	JA	JA	JA
Snitt	50 %	50 %	75 %
Stockholm	23 %	69 %	100 %
Riket	31 %	25 %	52 %

Helhetssyn och samordning

Tabell 3

Intern samordning i enskilda ärenden

	Aktuell rutin för samordning mellan Ekonomiskt bistånd Socialpsykiatri	Aktuell rutin för samordning mellan Missbruk och Socialpsykiatri	Aktuell rutin för samordning mellan Barn och unga och Socialpsykiatri	Aktuell rutin för samordning mellan LSS (barn och vuxen) och Socialpsykiatri	Aktuell rutin för samordning mellan Äldreomsorg och Socialpsykiatri
Ekerö	NEJ	NEJ	NEJ	JA	NEJ
Järfälla	NEJ	NEJ	NEJ	JA	NEJ
Sigtuna	JA	JA	JA	JA	JA
Sollentuna	JA	JA	JA	JA	JA
Solna	JA	JA	JA	JA	JA
Sundbyberg	JA	JA	JA	JA	NEJ
Upplands-Bro	JA	JA	JA	JA	JA
Upplands Väsby	JA	JA	NEJ	JA	JA
Snitt	75 %	75 %	62.5 %	100 %	62.5 %
Stockholm	62 %	69 %	69 %	67 %	23 %
Riket	49 %	57 %	47 %	62 %	47 %

Tabell 3 visar att alla nordvästkommuner utom Ekerö och Järfälla har en aktuell rutin för samordning med ekonomiskt bistånd och socialpsykiatri. De respektive snitten på 75 procent är högre än både Stockholm (62 respektive 69 %) och riket (49 respektive 57 %). Sigtuna, Sollentuna, Solna, Sundbyberg och Upplands Bro har en aktuell rutin för samordning med den sociala barn- och

ungdomsvården. Snittet (62.5 %) är i nivå med Stockholm (69 %) och bättre än riket (47 %). Samtliga nordvästkommuner har en aktuell rutin för samordning med LSS. Snittet på 100 procent är högre än både Stockholm (67 %) och riket (62 %). Sigtuna, Sollentuna, Sundbyberg, Upplands-Bro och Upplands Väsby har en aktuell rutin för samordning med äldreomsorgen. Snittet (62.5 %) är klart högre än i Stockholm (23 %) och i riket (47 %).

Tabell 4
Extern samverkan i enskilda ärenden

	Aktuell överenskommelse om samverkan med Arbetsförmedlingen	Aktuell överenskommelse om samverkan med Försäkringskassan	Aktuell överenskommelse med landstinget/regionen
Ekerö	NEJ	NEJ	JA
Järfälla	NEJ	NEJ	NEJ
Sigtuna	JA	JA	JA
Sollentuna	JA	JA	JA
Solna	JA	JA	NEJ
Sundbyberg	JA	NEJ	NEJ
Upplands-Bro	JA	JA	JA
Upplands Väsby	NEJ	NEJ	NEJ
Snitt	62.5 %	50 %	50 %
Stockholm	23 %	15 %	38 %
Riket	18 %	18 %	41 %

Tabell 4 visar att Sigtuna, Sollentuna, Solna, Sundbyberg och Upplands-Bro har en aktuell överenskommelse med Arbetsförmedlingen om samverkan i enskilda ärenden. Snittet (62.5 %) är klart högre än i Stockholm (23 %) och riket (18 %). Sigtuna, Sollentuna, Solna och Upplands-Bro har en aktuell överenskommelse med Försäkringskassan om samverkan i enskilda ärenden. Snittet (50 %) är klart högre än Stockholm (15 %) och riket (18 %). Ekerö, Sigtuna, Sollentuna och Upplands-Bro har en aktuell överenskommelse med landstinget/regionen om samverkan i enskilda ärendet. Snittet på 50 procent är bättre än snittet i Stockholm (38 %) och riket (41 %).

Tabell 5 visar att Sigtuna, Solna och Upplands-Bro använder IBIC (Individens behov i centrum) vid alla utredningar. Det är dock bara Upplands-Bro som använder IBIC vid alla uppföljningar. Snitten på 37.5 respektive 12.5 procent är ändå högre eller i nivå med riket, 22 procent respektive 16 procent. Stockholm stad använder inte IBIC. Alla nordvästkommuner utom Sundbyberg erbjuder social färdighetsträning genom "Ett självständigt liv" (ESL). Snittet på 82.5 procent kan jämföras med att 62 procent av Stockholms stadsdelar och 50 procent av rikets kommuner erbjuder ESL.

Tabell 5

Systematiskt arbetssätt & Social färdighetsträning

	Använt IBIC (Individens behov i centrum) vid alla utredningar	Använt IBIC (Individens behov i centrum) vid alla uppföljningar	Erbjuder socialfärdighetsträning - Ett självständigt liv (ESL)
Ekerö	NEJ	NEJ	JA
Järfälla	NEJ	NEJ	JA
Sigtuna	JA	DELVIS	JA
Sollentuna	NEJ	NEJ	JA
Solna	JA	DELVIS	JA
Sundbyberg	NEJ	NEJ	NEJ
Upplands-Bro	JA	JA	JA
Upplands Väsby	DELVIS	DELVIS	JA
Snitt	37.5 %	12.5 %	82.5 %
Stockholm	0 %	0 %	62 %
Riket	22 %	16 %	50 %

Tabell 6

Systematisk uppföljning för att utveckla verksamheten

	Erbjuder IPS - Supported employment	Erbjuder Case Management i form av Integrerade team	Erbjuder Bostad först	Erbjuder Vårdkedja
Ekerö	JA	NEJ	NEJ	JA
Järfälla	JA	NEJ	JA	JA
Sigtuna	JA	NEJ	NEJ	JA
Sollentuna	JA	JA	JA	JA
Solna	JA	NEJ	NEJ	JA
Sundbyberg	JA	NEJ	NEJ	NEJ
Upplands-Bro	NEJ	JA	NEJ	JA
Upplands Väsby	NEJ	NEJ	JA	JA
Snitt	75 %	25 %	37,5 %	87.5 %
Stockholm	85 %	62 %	85 %	85 %
Riket	41 %	33 %	20 %	38 %

Tabell 6 visar att alla nordvästkommuner utom Upplands-Bro och Upplands Väsby erbjuder IPS – Supported Employment. Snittet på 75 procent är något lägre än i Stockholm där stadsdelarna snittat på 85 procent men högre än snittet i riket (41 %). Endast Sollentuna och Upplands-Bro erbjuder Case Management i form av integrerade team. Snittet på 25 procent är klart lägre än i Stockholm där 62 procent av stadsdelarna erbjuder det, men i nivå med riket där 33 procent av kommunerna erbjuder det. Järfälla, Sollentuna och Upplands Väsby erbjuder ”Bostad först”. Snittet på 37.5 procent är högre än i riket (20 %), men klart lägre än i Stockholm (85 %). Alla nordvästkommuner utom Sundbyberg erbjuder en vårdkedja. Snittet på 87.5 procent är i nivå med Stockholm (85 %) och klart högre än riket (38 %).

Tabell 7

Standardiserade bedömningsmetoder

	Använder standardiserade bedömningsmetoden FREDA-kortfrågor för att upptäcka våldsutsatthet hos enskilda vuxna	Använder standardiserad bedömningsmetod för att upptäcka riskfylld alkoholkonsumtion	Använder standardiserad bedömningsmetod för att upptäcka drogrelaterade problem
<i>Ekerö</i>	JA	JA	JA
<i>Järfälla</i>	JA	NEJ	NEJ
<i>Sigtuna</i>	JA	JA	JA
<i>Sollentuna</i>	JA	JA	JA
<i>Solna</i>	JA	NEJ	NEJ
<i>Sundbyberg</i>	NEJ	NEJ	NEJ
<i>Upplands-Bro</i>	JA	NEJ	NEJ
<i>Upplands Väsby</i>	NEJ	NEJ	NEJ
<i>Snitt</i>	75 %	37.5 %	37.5 %
<i>Stockholm</i>	77 %	42 %	33 %
<i>Riket</i>	52 %	27 %	20 %

Tabell 7 visar att alla nordvästkommuner utom Sundbyberg och Upplands Väsby använder FREDA-kortfrågor för att upptäcka våldsutsatthet hos enskilda vuxna. Snittet på 75 procent är i nivå med Stockholm (77 %) och högre än riket (52 %). Ekerö, Sigtuna och Sollentuna använder någon standardiserad bedömningsmetod för att upptäcka riskfylld alkoholkonsumtion och drogrelaterade problem. Snitten på 37.5 procent i båda kvalitetsindikatorerna är något lägre än Stockholm (42 respektive 33 %) och något bättre än riket (27 respektive 20 %).

Tabell 8 visar att Sigtuna och Sollentuna är de enda nordvästkommuner som använt resultat från systematisk uppföljning till verksamhetsutveckling, genomfört systematisk uppföljning baserat på kön och använt resultat från systematisk uppföljning uppdelat på kön till verksamhetsutveckling. Snitten på 25 procent i samtliga kvalitetsindikatorer är lägre än i Stockholm där 54 procent av stadsdelarna använt resultat från systematisk uppföljning i verksamhetsutveckling och genomfört systematisk uppföljning uppdelat på kön. I Stockholm har också 46 procent av stadsdelarna använt resultat från systematisk uppföljning uppdelat på kön till verksamhetsutveckling. Få av kommunerna i riket har använt resultat från systematisk uppföljning för verksamhetsutveckling, genomfört systematisk uppföljning uppdelat på kön och använt de resultaten till verksamhetsutveckling. Snittet är mellan 4 och 7 procent av landets kommuner.

Tabell 8

Systematisk uppföljning

	Använt resultat från systematisk uppföljning till verksamhetsutveckling	Genomfört systematisk uppföljning uppdelat på kön	Använt resultat från systematisk uppföljning uppdelat på kön till verksamhetsutveckling
<i>Ekerö</i>	NEJ	NEJ	NEJ
<i>Järfälla</i>	NEJ	NEJ	NEJ
<i>Sigtuna</i>	JA	JA	JA
<i>Sollentuna</i>	JA	JA	JA
<i>Solna</i>	NEJ	NEJ	NEJ
<i>Sundbyberg</i>	NEJ	NEJ	NEJ
<i>Upplands-Bro</i>	NEJ	NEJ	NEJ
<i>Upplands Väsby</i>	NEJ	NEJ	NEJ
<i>Snitt</i>	25 %	25 %	25 %
<i>Stockholm</i>	54 %	54 %	46 %
<i>Riket</i>	7 %	5 %	4 %

Självbestämmande och integritet

Tabell 9

Brukarinflytande på övergripande nivå

	Brukarinflytandesamordnare BISAM	Personligt ombud (PO)
<i>Ekerö</i>	NEJ	JA
<i>Järfälla</i>	NEJ	JA
<i>Sigtuna</i>	NEJ	JA
<i>Sollentuna</i>	NEJ	JA
<i>Solna</i>	NEJ	JA
<i>Sundbyberg</i>	NEJ	JA
<i>Upplands-Bro</i>	NEJ	NEJ
<i>Upplands Väsby</i>	JA	JA
<i>Snitt</i>	12.5 %	87.5 %
<i>Stockholm</i>	0 %	92 %
<i>Riket</i>	6 %	84 %

Tabell 9 visar att av nordvästkommunerna är det bara Upplands Väsby som har en brukarinflytandesamordnare. Ingen stadsdel i Stockholm har det och få kommuner i riket har det (6 %). Alla nordvästkommuner utom Upplands-Bro har personliga ombud. Det är vanligt också i Stockholm där 92 procent av stadsdelarna har det. Bland kommunerna i riket har 84 procent personligt ombud.

Tabell 10
Brukarinflytande på verksamhetsnivå

	Genomfört en brukarstyrd brukarrevis-ion	Använt brukarstyrd brukarrevis-ion för verksamhets-utveckling	Brukarorganisation har påverkat överenskommelsen med lands-ting/region	Enskildas uppfattning används till att utveckla myndighets-utövningen inom socialpsykiatri	Enskildas uppfattning används till att utveckla verksamheter inom socialpsykiatri
Ekerö	NEJ	NEJ	NEJ	NEJ	NEJ
Järfälla	NEJ	NEJ	NEJ	NEJ	NEJ
Sigtuna	NEJ	NEJ	JA	NEJ	JA
Sollentuna	JA	JA	JA	JA	JA
Solna	JA	JA	JA	JA	JA
Sundbyberg	NEJ	NEJ	JA	NEJ	JA
Upplands-Bro	NEJ	NEJ	NEJ	NEJ	JA
Upplands Väsby	NEJ	NEJ	NEJ	JA	JA
Snitt	25 %	25 %	50 %	37.5 %	62.5 %
Stockholm	8 %	8 %	23 %	92 %	85 %
Riket	16 %	15 %	47 %	17 %	46 %

Tabell 10 visar att Sollentuna och Solna är de enda nordvästkommuner som genomfört en brukarstyrd brukarrevis-ion och använt resultatet till verksamhetsutveckling. Snittet på 25 procent är bättre än både Stockholm (8 respektive 8 %) och riket (16 respektive 15 %). Sigstuna, Sollentuna, Solna och Sundbyberg har låtit brukarorganisationer påverka överenskommelsen med landsting/region. Snittet (50 %) är högre än i Stockholm (23 %) och i nivå med riket (47 %). Sollentuna, Solna och Upplands Väsby har använt enskildas uppfattning till att utveckla myndighetsutövningen inom socialpsykiatri. Snittet på 37.5 procent är klart lägre än i Stockholm (92 %) och högre än i riket (17 %). Alla nordvästkommuner utom Ekerö och Järfälla har använt enskildas uppfattning till att utveckla verksamheter inom socialpsykiatri. Snittet på 62.5 procent är lägre än Stockholm (85 %) men högre än i riket (46 %).

Trygghet och säkerhet

Tabell 11

Information till enskilda & Personalens hantering vid skyddade personuppgifter

	Aktuell rutin för information om samordnad individuell plan (SIP) - Socialpsykiatri	Aktuell rutin för att inte röja skyddade personuppgifter - Socialpsykiatri
<i>Ekerö</i>	NEJ	JA
<i>Järfälla</i>	JA	JA
<i>Sigtuna</i>	NEJ	JA
<i>Sollentuna</i>	JA	JA
<i>Solna</i>	JA	JA
<i>Sundbyberg</i>	NEJ	NEJ
<i>Upplands-Bro</i>	JA	JA
<i>Upplands Väsby</i>	JA	JA
<i>Snitt</i>	62.5 %	87.5 %
<i>Stockholm</i>	38 %	31 %
<i>Riket</i>	51 %	36 %

Tabell 11 visar att Järfälla, Sollentuna, Solna, Upplands-Bro och Upplands Väsby har en aktuell rutin för information om samordnad individuell plan (SIP). Snittet (62.5 %) är bättre än både Stockholm (38 %) och riket (51 %). Alla nordvästkommuner utom Sundbyberg har en aktuell rutin för att inte röja skyddade personuppgifter. Snittet (87.5 %) är bättre än Stockholm (31 %) och riket (36 %).

Bakgrundsmått

Tabell 12 visar att i alla nordvästkommuner utom Upplands-Bro och Upplands Väsby har minst en person som haft biståndsbeslutad sysselsättningsinsats fått arbete på den reguljära arbetsmarknaden under det senaste året. Snittet på 75 procent är högre än både Stockholm (62 %) och riket (47 %). I Ekerö, Sigtuna, Sollentuna och Solna har minst en person som haft biståndsbeslutad sysselsättningsinsats fått ett skyddat arbete det senaste året. Snittet (50 %) är i nivå med Stockholm (58 %) och högre än riket (36 %).

Tabell 12
Anknytning till arbets-
marknaden

	Minst en person som haft bistånds- beslutad sysselsättningsinsats har fått arbete på den reguljära arbets- marknaden det senaste året	Minst en person som haft bistånds- beslutad sysselsättningsinsats har fått skyddat arbete det senaste året
<i>Ekerö</i>	JA	JA
<i>Järfälla</i>	JA	NEJ
<i>Sigtuna</i>	JA	JA
<i>Sollentuna</i>	JA	JA
<i>Solna</i>	JA	JA
<i>Sundbyberg</i>	JA	NEJ
<i>Upplands-Bro</i>	NEJ	NEJ
<i>Upplands Väsby</i>	NEJ	NEJ
<i>Snitt</i>	75 %	50 %
<i>Stockholm</i>	62 %	58 %
<i>Riket</i>	47 %	36 %